

Sygnatura akt IIK 400/14

1 Ds.193/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 sierpnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Rembiasz

Protokolant: Małgorzata Posłuszna

w obecności Prokuratora Arkadiusza Dudy

po rozpoznaniu dnia 07 października 2014 roku, 27 listopada 2014 roku, 05 lutego 2015 roku, 18 sierpnia 2015 roku sprawy karnej

J. Ł.

urodzonego (...) w K.

syna B. i Z. z domu G.

oskarżonego o to, że:

w okresie od 2007 roku do lutego 2014 roku w K., woj. (...) działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem wprowadzonemu do obrotu produktowi w postaci wersenianu disodowego – (...), przypisywał właściwości produktu leczniczego, leczącego między innymi miażdżycę i stosował go w leczeniu pacjentów: J. W. (1), J. M., W. B., E. B., Z. M., J. W. (2), E. S., R. K., J. B., S. Ż., K. G. i A. B. poprzez podawanie im dożylnych wlewów z płynem infuzyjnym zawierającym ten produkt pomimo, że produkt ten nie spełnia wymogów określonych w ustawie,-

to jest o czyn z art. 130 Ustawy z dnia 6 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne w zw. z art. 12 kk

I. oskarżonego J. Ł. uniewinnia od popełnienia zarzucanego mu czynu kosztami postępowania obciążając Skarb Państwa,-

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonego J. Ł. kwotę 1.743,66 złotych tytułem poniesionych przez niego kosztów obrony.

o.a.UZASADNIENIE

o.b.Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 1 kwietnia 2008 roku, a następnie dniu 2 maja 2011 roku oskarżony J. Ł. zawarł umowę z NZOZ Ośrodek Leczniczo Rehabilitacyjny(...)spółka zoo z siedzibą w G. umowę zlecenia, na mocy której został zobowiązany do wykonywania zabiegów terapii chelatowej na zlecenie Zleceniodawcy czyli spółki:(...) wobec pacjentów skierowanych przez spółkę, przy wykorzystaniu preparatów dostarczonych i wyprodukowanych według receptury własnej (...) spółka zoo. W umowie wskazano, iż za preparaty dostarczone do wykonania terapii chelatowej odpowiada Zleceniodawca. Oskarżony w umowie zobowiązał się, do świadczenia zabiegów medycznych terapii chelatowej przy

zastosowaniu własnych procedur, przeszkolenia personelu medycznego z zakresie stosowanych zabiegów terapii chelatowej oraz zapewnił, że posiada wszelkie uprawnienia i zezwolenia do prowadzenia działalności medycznej.

Dowód: wyjaśnienia oskarżonego

J. Ł., k.159-160,195-196

Umowa zlecenia, k.201-202, 177-179

(...) jest lekiem recepturowym, wykonanym na receptę wystawianą przez lekarzy spółki zoo (...) wykonywanym w B. A. w B. R. na terenie Niemiec, skąd lek odbierany jest przez pracownika spółki (...) i przekazywany zgodnie z zawartymi umowami zlecenia do poszczególnych ośrodków podających lek w formie wlewów dożylnych.

Dowód: zeznania świadka

J. K., k.148,318-320

Swoją działalność oskarżony prowadził w K. w pomieszczeniach dzierżawionych w budynku przy ul. (...) przez K. O., która również zajmowała się organizacją pracy gabinetu J. Ł.. K. O., zatrudniała dwie pielęgniarki obsługujące gabinet oskarżonego – w tym zabiegi chelatacji – L. S. i R. U., zajmowała się rejestracją pacjentów, utrzymywaniem czystości gabinetu, jej zadaniem było również zamawianie preparatów (...) w spółce (...)

Procedura podawania wlewów chelatowych, była zgodnie z umową ustalona przez oskarżonego i polegała na tym, iż pacjent po zgłoszeniu się do gabinetu był kierowany na wizytę do oskarżonego, który zapoznawał się z posiadanymi przez pacjenta wynikami badań. Oskarżony weryfikował wyniki badań i potwierdzał, czy pozwalają one na podanie wlewów, a także określał ich ilość, po czym nadzorował i odnotowywał w karcie pacjenta daty kolejnych wlewów. Podawaniem kroplówek z chelatem zajmowały się pielęgniarki L. S. i R. U., czuwały nad prawidłowym tempem podawani wlewów, nadały ciśnienie tętnicze, a także odnotowywały w karatach pacjentów, daty podania wlewu.

Dowód: zeznania świadków

S. P., k.19-20,221

B. P., k.21-22,221

K. O., k.28-29,220-221

L. S., k.35-36,221

R. U., k.69,223

Umowa dzierżawy, k.23

wyjaśnienia oskarżonego

J. Ł., k.159-160,195-196

Protokół oględzin miejsca, k.43-45

(...) poglądowe, k.46-52

Na budynku, w którym oskarżony prowadził działalność, zamieszczone są szyldy oraz banery informujące o gabinecie (...) – którego właścicielką jest K. O., w tym informacja, że gabinet ten prowadzi: "chelatację (...). Na tym samym banerze reklamowym zamieszczone są napisy „miażdżycy tętnic kończyn dolnych, niedokrwienność serca, nadciśnienie, zatrucia metalami ciężkimi” oraz informacja o godzinach przyjęć i dane teleadresowe. Jednocześnie na

terenie ośrodka zasotła zamieszczona informacja, że jest to Ośrodek (...) (...) z siedzibą w G. - „Rewitalizacja„ oddział K.. W gabinecie znajdowały się ulotki informujące o zasadach i skutkach terapii chelatowej, a w ulotkach zamieszczono informację, iż ośrodek chelatacji w K. jest oddziałem spółki (...), jak również dane teleadresowe Oddziału (...). Karty pacjenta, w których odnotowywano terminy dokonania wlewów, również zawierały informację, iż zabiegi dokonywane są w „ośrodku chelatacji (...)” z siedzibą w G. – Oddział w K..

Informacja o ośrodku stosującym terapię chelatową (...)w K. przy ul. (...) znajduje się również na stronie internetowej spółki „(...)”.

Dowód: Protokół oględzin miejsca, k.43-45

(...) poglądowe, k.46-52

Ulotka reklamowa, k.55a

Wydruk ze strony internetowej, k.2

Karta pacjenta, k.131

Ordynowane przez oskarżonego wlewy chelatowe substancji wersenianu diodowego (...), nie zostały zweryfikowane co do jakości, bezpieczeństwa i skuteczności w leczeniu miażdżycy przez Główny Inspektorat Farmaceutyczny, nie odnotowano jednak przypadków uszczerbku na zdrowiu u pacjentów stosujących wlewy (...) na terenie Polski.

Dowód: zeznania świadka

A. B., k.16-17,145

W okresie od 2007 roku do lutego 2014 roku z terapii chelatowej w gabinecie (...) w K., prowadzonym przez J. Ł. korzystali między innymi: J. W. (1), J. M., W. B., E. B., Z. M., J. W. (2), E. S., R. K., J. B., S. Ź. i K. G..

I tak odpowiednio:

- J. W. (1) – korzystał z terapii chelatowej od sierpnia 2013 roku do lutego 2014 roku, był po zawale, o terapii chelatowej dowiedział się podczas spotkania towarzyskiego od znajomych, dokładne informacji o terapii uzyskał z Internetu i ulotek, nie miał powikłań, ale i nie zauważył istotnej poprawy po przyjęciu 30 wlewów chelatowych,-

- J. M. - korzystał z terapii chelatowej od 15 grudnia 2013 roku do lutego 2014 roku, informację o terapii chelatowej wyszukała mu wnuczka w Internecie i stamtąd dowiedział się szczegółów, po przyjęciu 17 wlewów chelatowych, dostrzegł poprawę swego stanu zdrowia, również lekarz pierwszego kontaktu, po badaniu, pozytywnie oceniła stan jego zdrowia,

- W. B. – cierpiał na bardzo rozległy proces miażdżycowy, podczas spaceru w P. otrzymał ulotkę z informacją o terapii chelatowej, w której znajdował się opis terapii oraz dane ośrodka w K. i we W., poddał się zabiegowi 30 wlewów w K. w 2011 roku, wiedzę o terapii czerpał z książek między innymi z książki o tytule „Od lekarza do grabarza” oraz „Dlaczego zwierzęta nie umierają na zawał tylko my ludzie”, zaprzeczał aby którykolwiek z lekarzy przekonywał go do stosowania tej terapii, sam zyskał przekonanie o skuteczności terapii i podkreślał radykalną poprawę zdrowia,-

- E. B. – zgłosiła się do przychodni (...) po tym jak dowiedziała się o terapii chelatowej z Internetu oraz ulotek, przyjęła 30 wlewów, nie zauważyła żadnej poprawy stanu zdrowia po terapii,-

- Z. M. – o terapii chelatowej dowiedziała się z Internetu, cierpiała na miażdżycę, przyjęła przez okres 6 miesięcy łącznie 30 wlewów, po nich odczuła wyraźną poprawę samopoczucia oraz zahamowanie procesu miażdżycy nóg,-

- J. W. (2) –chorował na serce, o terapii chelatowej dowiedział się z gazety przebywając u rodziny w D. koło W. w 2009 roku. Pierwsze dwa wlewy przyjął w W. i tam dowiedział się o ośrodku terapii chelatowej w K., gdzie w roku 2009 przyjął 40 wlewów, przyjmowanie wlewów w K. było kontynuacją jego terapii rozpoczętej w W., a z oskarżonym spotkał się dopiero po przyjęciu 2-3 wlewów w ośrodku w K.,-

- E. S. – miał zmiany miażdżycowe raz przeżył udar, w związku z czym korzystał z zabiegów akupunktury, z ulotek znajdujących się w tym gabinecie dowiedział się o terapii chelatowej, zdecydował się na terapię po zapoznaniu się z inromacjami z ulotki a także po rozmowach z osobami z poczekalni, oczekujących na przyjęcie wlewów chelatowych, latem 2013 roku poddał się tej terapii w gabinecie oskarżonego,-

- R. K. – prowadzi działalność gospodarczą i o możliwości skorzystania z terapii chelatowej dowiedział się od swoich klientów, poddał się terapii zapobiegawczo i przyjął 15 wlewów, po których odczuł poprawę samopoczucia,

- J. B. – cierpiała na zakrzepowe zapalenie żył oraz wysoki cholesterol, o terapii chelatowej dowiedziała się od znajomych i korzystała z niej od 2005 roku, odczuła wyraźną poprawę stanu zdrowia, spadek poziomu cholesterolu oraz zahamowanie zakrzepicy żył,

- S. Ż. – w 2012 roku oczekując na zabiegi akupunktury w gabinecie zapoznał się z ulotką o terapii chelatowej, personel gabinetu oskarżonego przekonywał go, że stosowanie terapii chelatowej wspomaga leczenie raka, przyjął 22 wlewy, odczuł poprawę samopoczucia,

- K. G. – poszukiwała w Internecie informacji związanych z jej schorzeniem – niedotlenieniem mięśnia sercowego i dotarła do informacji o terapii chelatowej, również z internetu zyskała informację o gabinecie oskarżonego w K., w latach 2007 – 2013 przyjęła 60 wlewów (...), o skuteczności terapii była przekonywana przez innych pacjentów gabinetu, którzy wskazywali na poprawę swego zdrowia na skutek terapii chelatowej.

Dowód: zeznania świadków

J. W. (1), k.89

J. M. k.92,222

W. B., k.96-97,221-222

E. B., k.99,283

Z. M., k.101-102,223

J. W. (2), k.105-107

E. S., k.122-123

R. K.,k.124,283-284

J. B., k.125-126

S. Ż., k.129-130,284

K. G., k.132-133

Oskarżony J. Ł. był dotychczas karany za czyn z art.178a§1 kk jest lekarzem i pracuje zawodowo, zarabia około 3.500 zł miesięcznie , nie ma nikogo na utrzymaniu.

Dowód: karta karna k.294

Dane osobopoznawcze, k.195

Stojący pod zarzutem z art.130 ustawy z dnia 6 września 2001 roku prawo farmaceutyczne oskarżony zarówno przed Sądem, jak i w postępowaniu przygotowawczym nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, że zgodnie z umową zlecenia zawartą ze spółką (...) wykonywał jedynie nadzór nad podawaniem pacjentom preparatu (...), nie przekonywał pacjentów do terapii chylatowej, wiedze o niej zyskiwali oni sami i zgłaszali się do gabinetu w pełni przekonani o skuteczności terapii chelataowej. Oskarżony potwierdził, również, że podawany przez niego preparat był lekiem recepturowym i spełniał wymogi takiego leku określone w prawie farmaceutycznym.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd zważył co następuje:

J. Ł. stanął pod zarzutem popełnienia tego, że w okresie od 2007 roku do lutego 2014 roku w K. działając w krótkich odstępach czasu i z góry powziętym zamiarem wprowadzonemu do obrotu produktowi w postaci wersenianu disodowego – (...), przypisywał właściwości produktu leczniczego, leczącego między innymi miażdżycę i stosował go w leczeniu pacjentów: J. W. (1) , J. M. , W. B., E. B., Z. M., J. W. (2) , E. S., R. K., J. B., S. Ż., K. G. i A. B. poprzez podawanie im dożylnych wlewów z płynem infuzyjnym zawierającym ten produkt pomimo, że produkt ten nie spełnia wymogów określonych w ustawie to jest czynu z art. 130 Ustawy z dnia 6 września 2001 roku Prawo farmaceutyczne w związku z art. 12 kk

Przepis art. 130 ustawy prawo farmaceutyczne stanowi, iż podlega grzywnie ten kto wprowadzanemu do obrotu produktowi przypisuje właściwości produktu leczniczego, pomimo że produkt ten nie spełnia wymogów określonych w ustawie. Analizując zaś treść tego przepisu, uznać należy, iż dla przypisania winy w zakresie czynu z art. 130 wyżej wskazanej ustawy konieczne jest spełnienie łącznie następujących przesłanek

- przypisywanie właściwości produktu leczniczego,
- produktowi wprowadzanemu do obrotu,
- produktowi nie spełniającemu wymogów określonych w ustawie.

W ocenie Sądu oskarżony nie spełnił żadnej z wyżej wskazanych przesłanek i uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu.

Pogłębiając rozważania odnośnie braku wypełnienia przesłanek ustawowych zarzucanego oskarżonemu czynu, podkreślić należy, iż w przedmiotowej sprawie poza sporem pozostaje stan faktyczny sprawy. Dokonując ustaleń okoliczności sprawy Sąd oparł się na wyjaśnieniach oskarżonego, nie znajdując powodów do ich kwestionowania, jak również na zeznaniach pacjentów oskarżonego J. W. (1), J. M., W. B., E. B., Z. M., J. W. (2), E. S., R. K., J. B., S. Ż., K. G. oraz osób współpracujących z oskarżonym J. K., S. P., B. P., K. O., L. S. i R. U.. Dodatkowo Sąd oparł się na dokumentach w postaci umowy dzierżawy lokalu zajmowanego przez oskarżonego, w którym dokonywane były zabiegi chelatacji oraz umowy zlecenia ze spółką (...) na podstawie której, oskarżony wykonywał wskazane wyżej zabiegi.

Zeznania wszystkich pacjentów oskarżonego w gabinecie (...) Sąd uznał za wiarygodne, nie znajdując żadnych podstaw do ich kwestionowania. Podkreślić należy, iż są to osoby - poza jednym wyjątkiem – R. K. – starsze, schorowane, szukające alternatywy dla metod leczenia oferowanych im przez publiczną służbę zdrowia. Wszyscy świadkowie – pacjenci, w ocenie Sądu, zupełnie bezstronnie relacjonowali przebieg korzystania przez nich z zabiegów wykonywanych przez oskarżonego, na które sami się zdecydowali, za które płacili dość znaczne kwoty i nie mieli żadnych powodów, czy też motywacji, aby zeznawać na korzyść oskarżonego, czy też go obciążać. Zdaniem Sądu były to rzetelne i często, bardzo szczegółowe relacje o tym, jak pacjenci korzystali z zabiegów, które dla większości przyniosły poprawę zdrowia lub chociażby samopoczucia.

Oczywistym jest, co wynika z umowy zlecenia ze spółką (...) wyjaśnień oskarżonego, zeznań jego współpracownic oraz pacjentów, iż J. Ł. w swym gabinecie w K. przy ul.(...) wykonywał zabiegi terapii chelataowej na zlecenie spółki (...).wobec

pacjentów skierowanych przez spółkę, przy wykorzystaniu preparatów dostarczonych i wyprodukowanych według receptury własnej (...) spółka zoo. Preparaty (...), których używał do terapii oskarżony, dostarczane były przez spółkę (...) i ta spółka odpowiadała za dostarczane do terapii preparaty. Jak wynika z wyjaśnień oskarżonego, ale i K. O., prowadzącej gabinet oskarżonego, nie był on nawet do końca zorientowany, w jaki sposób zamawiano preparaty do wlewów chelatowych, kto wystawiał recepty, jak pozyskiwano ten preparat i jaki był jego skład.

Z wyjaśnień oskarżonego, pielęgniarek pracujących w jego gabinecie oraz samych pacjentów jasno wynika również procedura podawania wlewów, ustalona w gabinecie. Z racji zgodności zeznań w tym przedmiocie, Sąd nie miał podstaw aby przyjąć, iż była ona odmienna od relacjonowanej. Wszystkie przesłuchane w sprawie osoby potwierdzały, iż rolą oskarżonego było jedynie dokonanie oceny wyników badań pacjentów i ustalenie, czy nie posiadają oni zdrowotnych przeciwwskazań do przyjmowania wlewów chelatowych. Nadto zadaniem oskarżonego było zalecenia ilości i okresu przyjmowania wlewów dla poszczególnych pacjentów i nadzorowanie stanu zdrowia pacjentów podczas podawania wlewów.

Żaden z pacjentów przesłuchanych w sprawie nie potwierdził, aby to od oskarżonego uzyskał informację o właściwościach leczniczych podawanego przez niego preparatu .. (...) ustaleniach faktycznych Sąd szczegółowo wskazał, w jaki sposób pacjenci dowiadywali się o właściwościach preparatu (...) i jego zastosowaniach w leczeniu miażdżycy, chorobach układu krążenia i detoksykacji. Każdy z pacjentów, który zgłaszał się do gabinetu doktora Ł. był już przekonany do konieczności zastosowania u siebie terapii chelatowej, znał jej skutki i zastosowanie. Żaden z pacjentów nie wskazał, aby to od oskarżonego dowiadywał się jakie schorzenia leczy podawany mu preparat lub aby to on przekonywał świadka – że podawany preparat ma właściwości produktu leczniczego i leczy miażdżycę. Każdy z pacjentów posiadał taką wiedzę już w chwili zgłoszenia się do gabinetu i był zdecydowany na poddanie się terapii, nie sposób zatem przyjąć, aby J. Ł. przypisywał podawanemu preparatowi (...) właściwości produktu leczniczego. W ocenie Sądu oskarżony jedynie nadzorował prowadzenie terapii, o której pacjenci wiedzieli wystarczająco dużo, aby nie korzystać z dodatkowych informacji prezentowanych przez oskarżonego. Jedynie na marginesie dostrzec należy, iż wskazana w zarzucie, jako pacjentka oskarżonego A. B., jest pracownikiem Głównego Inspektoratu Farmaceutycznego składającym zawiadomienie o przestępstwie i w sposób oczywisty nie może być wskazywana jako osobę, wobec której oskarżony stosował wlewy chelatowe.

Odnosząc te rozważania do poszczególnych pacjentów wskazanych należy, iż większość z nich wskazywała Internet jako podstawowe źródło wiedzy o terapii chelatowej, ale wiedzę zyskiwali również od znajomych, od innych pacjentów korzystających z terapii chelatowej, z ogłoszenia prasowego. Przy czym podkreślić należy, iż informacja o ośrodku wykonującym zabiegi chelatacji, mającym siedzibę w K., znajduje się na stronie internetowej spółki (...) i tam znajdują się wszelkie informacje o terapii chelatowej. Ulotki, które opisywała część pacjentów, jako źródło wiedzy o chelatacji, były rozpowszechniane przez spółkę (...) a gabinet oskarżonego wskazany był w nich jedynie jako ośrodek wykonujący zabiegi chelatacji, wskazywany był w nich jednocześnie ośrodek chelatacji we W.. Prawdą jest, iż ulotki te znajdowały się również w poczekalni gabinetu oskarżonego, nie sposób jednak przypisywać J. Ł. rozpowszechnianie zawartych w nich informacji, skoro ulotki te rozpowszechniała spółka (...) której oskarżony był jedynie zleceniobiorcą.

Mając powyższe na uwadze nie sposób przyjąć, aby oskarżony przypisywał podawanemu przez siebie produktowi właściwości produktu leczniczego. Oczywistym jest, że pacjenci uczestniczący w wizycie lekarskiej, poddający lekarzowi do oceny wyniki swych badań, mogli mieć przekonanie, że podawany im preparat jest produktem leczniczym, nie sposób jednak przyjąć, iż oskarżony w jakikolwiek sposób dawał pacjentom do zrozumienia, iż podawany preparat jest lekiem i leczy konkretne schorzenia. Pacjenci zgłaszali się do gabinetu oskarżonego z własnym przekonaniem co do konieczności zastosowania terapii chelatowej i znali jej zastosowanie, oczywistym jest zatem dla Sądu, iż oskarżony nie przypisywał podawanemu przez siebie produktowi właściwości leczniczych – nie miał bowiem żadnego powodu, aby to robić.

Rozważyć również należy okoliczność, czy oskarżony był osobą, która przypisywała właściwości lecznicze produktowi wprowadzanemu do obrotu. W świetle dokonanych ustaleń uznać należy, iż wprowadzaniem (...) do obrotu nie zajmował się oskarżony – a spółka (...). To lekarz z tejże spółki wystawiał receptę – zamówienie, zawierające recepturę

leku, dokonywał zamówienia leku w aptece na terenie Niemiec, a następnie przekazywał ten lek do swoich ośrodków, które dokonywały wlewów poszczególnym pacjentom. J. Ł. otrzymywał gotowy preparat, którego skład znany był mu wyłącznie z informacji zawartej na ampulce, i jego zadaniem było zaordynowanie tego preparatu pacjentowi, uznać jednak należy, iż nie było to prowadzenie do obrotu, bo robiła to wcześniej spółka (...)

Odnosząc się do ostatniej z przesłanek zarzucanego oskarżonemu czynu, a więc elementu nie spełniania przez (...) wymogów określonych w ustawie. Z zeznań J. K., a także A. B. – przedstawiciela Głównego Inspektora Farmaceutycznego wynika wprost, iż (...) nie jest lekiem dopuszczonym do obrotu na terenie naszego kraju. Żaden z uczestników tego postępowania nie twierdził, aby było inaczej. Uznać jednak trzeba, iż spółka (...) zachowywała wszelkie procedury pozwalające przyjąć, iż przygotowywany przez nią preparat stanowił lek recepturowy – w rozumieniu art. 3 ust.4 pkt 1 ustawy prawo farmaceutyczne. Zgodnie z tym przepisem, do obrotu dopuszczone są bez konieczności uzyskania zezwolenia leki recepturowe. Uznać zatem należy, iż nie została spełniona również i przesłanka prowadzenia do obrotu produktu nie spełniającego wymogów określonych w ustawie.

Sąd zatem uniewinnił J. Ł. od popełnienia zarzucanego mu czynu, ponieważ nie wyczerpał on przesłanek ustawowych tego czynu. Uniewinniając oskarżonego, wydatkami związanymi z postępowaniem zgodnie z art. 632 pkt 2 k.p.k. Sąd obciążył Skarb Państwa, a także zasądził na rzecz oskarżonego J. Ł. kwotę 1.743,66 złotych tytułem poniesionych przez niego kosztów obrony, uwzględniając koszty dojazdu obrońcy na kolejne rozprawy oraz ilość odroczeń.